

SOMMARTEATER

BLODBADET

EN HELT NY HISTORIA

Välkomna	2
Medverkande	4
Pjäsförfattaren har ordet	8
Evenemang på Ronneby Teater hösten 2012	13
Opera, direktsänd HD-Live från Metropolitan	13
Merasten, efter föreställningen	16

Välkomna kära publik

Välkomna till Heliga Kors kyrka och Folkteaterns andra Blodbadsuppsättning.

Det var här det hände, Rønneby Blodbad, en av Europas brutalaste krigshandlingar. Precis här, med kyrkan som vittne, till svenskens illdåd.

Årets föreställning är sprungen ur den nyfikenhet på Ronnebys historia som väcktes när vi 2010 satte upp föreställningen "Spelet om Ronneby Blodbad" av Claes von Rettig.

Vi ville få svar på våra frågor om Borgmästare Hoffmans kontakter med Dacke, vår Kung Frederik II:s räddningsarmé och andra luckor i historien. Vi bestämde oss för att städsla den garvade journalisten och Ronnebysonen Magnus Beijmar för att forska vidare i historiens annaler, och få ett nytt Blodbadsmanus att spela upp för er.

Vi har jobbat med det nya pjäsmanuset i två år. Studerat blekingska ord och uttryck, tränat på danska uttal, filat på repliker med tysk och skotsk brytning, arbetat med Commedia dell'arte, mm.

Efter en repetitionsintensiv vår är vi nu redo att bjuda med er på en resa till 1564, till det välmående Rønneby. En internationell handelsplats, störst på export och import i Östdanmark, hälften av stadens inevånare var tyska handelsmän.

Före blodbadet dignade kyrkan av vackra skatter, men allt rövades bort. Kyrkan lämnades tom på såväl utsmyckningar som på mänskligt liv. Det enda föremål som fanns kvar efter Blodbadet är det stora krucifixet i norra korsarmen; om det lämnades av rädsla för att stjäla själva Jesu Kristi kropp eller om det bara var för tungt för att ta med som krigsbyte kan man ju fundera över.

Mycket nöje!

Håkan Robertsson

Producent/Verkställande Ledamot

Kommer vi någonsin lära oss...

En statsledare som tagit över tronen från sin far får för sig att han ska hämnas den oförrätt han anser sin fader blivit utsatt för tidigare, samtidigt som han vill säkra rikedom och välfärd för det högsta skiktet i landet. Han vill även införa sin tanke och tro på hur ett samhälle ska fungera, så därför går han med vapenkraft in i ett annat land och slaktar befolkningen.

Detta är grundorsaken till Ronnebys blodbad för knappt 500 år sedan. Känns det igen? Hände inte nästan precis samma sak rätt nyligen (2003 för att vara exakt) i ett för oss land långt borta. Enda egentliga skillnaden var att nu skedde det direkt på bästa sändningstid i TV.

Den gången var sonen USA:s president George W Bush och landet var Irak med sina stora oljerikedomar. Detta är nu, tyvärr, inte två isolerade händelser i människans historia utan bara två exempel på människans fäbles för hämnd och intolerans inför andras åsikter och livsåskådningar.

Så har det varit sedan urminnes tider och så kommer det, tyvärr, troligtvis att fortsätta. Kommer vi då någonsin att lära oss av historien och förändra vårt beteende som människor? Förhoppningsvis kan vi det. Vid tiden för Blodbadet, 1564, fanns det ingen TV som kunde direktsända krig, men vi kan faktiskt idag sätta oss in i dåtidens problematik. Läs båda sidors berättelser om händelsen och omsätta detta till teater, mitt på den plats där det verkligen utspelade sig. Sedan är det upp till var och en att bilda sig en uppfattning om hur det egentligen gick till, vem som hade rätt eller fel och hur man ska verka för att det inte upprepas igen, oavsett var man befinner sig i världen.

Trots denna något dystopiska reflektion så tror jag på människan, att vi är det intelligentaste djuret på vår planet och faktiskt kan lära oss av våra misstag.

Ett sätt är att se bakåt för att kunna gå framåt.

Johan Westermark
Regissör

SOMMARTEATER

BLODBADET

EN HELT NY HISTORIA

av Magnus Bejmar

Regi och manusbearbetning

Scenografi - Kostym

Scenografiassistent - kostym, rekvisita

Scenografiassistent - attribut - foto

Affisch

Administration

Producent

Scenmästare - Serveringsansvarig

Ljudtekniker

Pausservering

Snickeri/teaterteknik

Johan Westermark

Loa Miller

Rebecca Westermark

Linda Thy

Johanna Månsson

Mia Österhof

Håkan Robertsson

Linda Thy

Niklas Petersson

Kirsi Ranta, Isa Swanberg

Timmie Hansson

Leif Magnusson

Magnus Plöfse Hjelmér

Christoffer Österhof

Aleksander Zaicenoks

Tack till

ABF Blekinge

Svenska Kyrkan Ronneby

Blekinge Museum

Ola Palmgren

Tandläkare Curt Piculell

Regionteatern Blekinge Kronoberg

Asarums Hembygdsförening

Marinmuseum

Björn O Svensson

Hasse Nilsson

Medverkande på scen

Försteborgmästare Henrik Hoffman
Kluge, ordförande i Rådet
Peder Stinger, lokal Kommendant

Anders Gustavsson
Aleksander Zaicenoks
Otto Lundberg

Anders sadelmakare
Marit, hans fru
Emma "Jeannedäkan", deras dotter
Lelle Abraham, deras son

Håkan Robertsson
Mia Österhof
Tuva Gustavsson
Nina Moilasheimo

Fabian fra Stralsund
Anna, hans fru
Sofian, deras dotter
Lillis, deras son

Daniel Gustavsson
Anette Gustavsson
Moa Borenberg Swanström
Max Gustavsson

Trumpen, skinnhandlare från Varend
Saltänkan, salthandlerska
Captain Clerk, skotsk härnadsspecialist
Amman Angelika
Packe Mauridtsen, Dansk befallningsmand
Lue på torget
Däka på torget

Timmie Hansson
Rebecca Westermark
Johan Westermark
Rebecca Westermark
Johanna Månsson
Isidor Lundberg
Filippa Husar

Kung Erik XIV
Karin, hans förstafrilla
Helga, hans andrafrilla
Jöran Persson, Kunglig rådgivare
Kung Eriks Kammartjänare
Överofficer
Officer
Överste Bagge
Klas Kristoffersson Horn, Amiralgeneral

Christoffer Österhof
Joline Sandström
Emilia Christensson
Daniel Gustavsson
Elaine Stråth
Diyar Omer
Johanna Månsson
Anders Gustavsson
Johan Westermark

eden med svenska soldater fylldes på hela helgen. Så fort man vred huvudet österut och såg bortåt åsen dök där upp ännu ett svenskt regementes fanor ur sensommargrönskan. De hade redan tagit sig över ån och spred ut sig på andra sidan Söderbro. Man såg hattarna vicka över brynet uppe på Snäckebacken.

Aldrig hade där setts så många hestar. Ett par tusen hestar. Längst fram hördes gneggen från tyska hingstridare, hundratals. Rustningarna var nytjerade och hade blenkt tillbaka på oss under två långa fullkomligt förmodabelt vackra solnedgångar.

Få såg den sista. Den söndagen var kyrkan full. Det bads och det bönades.

Endnu fler såg västerut. Rätt in i den nedgående solen. Där kunde, där skulle, vår Danske Kungs inhyrda tyska legotrupper dyka upp. Greve Gustaf von Schwartzburg ledde en armé betydligt större än den svenska.

De skulle varit här redan i onsdags. Så hade i varje fall de danska hövitsmännen lovat, de som kom från Åhus, dit nästan tio tusen män marscherat från Malmø. Det var sista söndagen de kom och för igen. Med båt, de tordes inte rida tillbaka. Men den hæren dök aldrig upp.

Vi erbjöd oss att betala brandskatt. Men krävde samtidigt att de danska soldaterna inne i staden fritt skulle få avtåga. Erik XIV vägrade. Han bestämde sig för att anfälla. Armén var så stor att man tvingades dra lott om vilka fänikor med soldater som skulle få gå först. De finska trupperna hamnade sist. När de endelig kom in i Rønneby var allt redan rovat.

Då blev hakkapeliterna räsande... sen blef w dærr et völdigt morrdh...

Foto: Linda Thyri

Det är mig en förnöjelse att ni skall få se det här.

Själv har jag haft en synnerligen intressant färd genom århundradena. Dykandes baklänges efter fakta och fiktion, för att kunna skapa ett manus som både kan vara trovärdigt och underhållande.

Sant är det absolut inte. Teater är alltid hittepå. Men sannolikt kan det gott få vara. Där i linjen mellan berättelse och faktabaserad verklighet.

Egentligen rör det flera historier: En om Dacke, där det myllrar av myter, men även är tämligen väl utforskat, så fakta finns också.

Så om kungen, Erik XIV, mytologiserad med betoning på sinnessjukdom, men också med fakta, han var den förste svenske renässansfursten. En som införde, sång, musik och överdådiga middagar som en del av hovlivet. Liksom tidens senaste nya: orangeri, tennis och stjärnskådande.

Nordiska Sjuårskriget bröt ut året innan Blodbadet. Det berättar om vapenbruk i en brytningstid med allt från riddarrustning och arborst, till infanteri och gevär. Om kränkta furstar och kontrollen av handeln till Baltikum. Det handlar om havet. Tänk då att Sveriges enda port västerut, Elfsborgs fästning, faller på dagen, 4 september, året innan Ronneby. Själv tror jag det betyder något. Hur de astrologitroende kungarna lät slikt spela roll.

Sånt får igång min fantasi. Så börjar man skriva. Om påhittade figurer och de verkliga. Det blir många långa drapor, efter ett halvår kunde man spelat teater ett dygn. Det är då man stryker, förtätar, förklarar och luftar ur. Bokstäverna förångas som ur en sjudande såksastrull. Med en fin fond i botten finner fabulerandet så sin form.

Nu skapar Ronneby Folkteater sitt skådespel för er bästa publik, till att förlösa egna funderingar och fantasier.

Teater är ett hittepå, men att själv stega upp storleken på Joachim Meyers fana tyska hingstridare nedanför brandstationen är en högst verklig upplevelse.

Och kyrkan den står där liksom då.

Mycket nöje och stor förfasan önskar:

Magnus Beijmar
Manusförfattare

Våra sponsorer

Huvudsponsor: ENSEMBLEN

Sommarteatern = 7 770 ideella arbetstimmar x 100:- = 770 000:-

Text om Ronnebys historia från 1856

”Emellan grönskande berg, fruktbara dalar och ljusande utsigter ligger Ronneby, omgifven på trenne sidor af den å, hvarefter orten benämnes, och som en fjerdedels mil derifrån segelbar utfaller i hafvet.

Fordom en ansedd stad med ett befästadt slott, får den numera åtnöja sig med rangen af en bland rikets förnämsta köpingar. Den omtalas redan år 1380, då dess privilegier, som blifvit förstörda vid en eldsvåda, förnyades i Ystad af Konung Olof.

Under den oroliga Unionstiden, då de blodiga striderna äfven sträckte sig till Blekinge, omtalas ofta denna fasta ort som ett mål för fiendens härjningar. Under Gustaf I:s tid lemnade borgerskapet hemligt bistånd åt den upproriske Dacken, och minnet häraf bidrog tvevelsutan till den vildsinta grymhet, hvarmed staden behandlades af Erik XIV den 4 September 1564, då den efter ett tappert motstånd och tre afslagna utfall af honom intogs samt derefter plundrades och uppbrändes, under uppträden af de vildaste utsväfningar och grymheter. Omkring 2000 personer lära på denna dag hafva blifvit dödade i Ronneby. Kyrkan sköflades; icke en gång qvinnor och barn skonades.

Det byte, som Svenskarne här togo, var ofantligt, men ännu större den skada, de tillfogade staden, som i grund förstördes. Väl uppväxte staden ånyo ur askan, men förmådde ej höja sig till något välstånd, då Carl XI år 1680 frantog Ronneby sina stadsprivilegier.

I omvårdnaden för sin nya skapelse, det nyanlagda Carlskrona, gick han så långt, att innevånarne i den fordom folkrika handelsstaden, som dessutom af naturen var så synnerligen gynnad, erhöilo befallning att lemna sina hem och flytta till den nya staden. Ogera ville de åtlyda detta despotiska påbud, men en eldsvåda, som kom synnerligen väl tillpass för befördrandet af Konungens afsigter, förstörde samma år en mängd hus, och de husvillla begåfvo sig då till Carlskrona.

De kvarvarande gjorde ännu ett försök att få behålla sina fädernehem och framförde följande året denna begäran till Konungen, som vistades i Lyckeby, men förgäfves. Den nedsjönk derefter till en kyrkoby och förklarades år 1617 för en Köping under Carlskrona.

Allt detta kunde en oinskränkt konungamakt göra, men den förmådde dock ej att förändra naturbelägenheten. Ehuru Ronneby sålunda blifvit ganska stjuvmoderligt behandlad, har den icke desto mindre förblifvit en betydande ort genom sin handel, sina näringar, sin välmåga och sin folkmängd, ansenligare än många som, omhuldade af ett högre beskydd, prunka med namn, heder och värdighet af Stad.

Köpingen är temligen välbyggd, ehuru med låga trähus och smala gator. Kyrkan, belägen på en höjd, är rymlig och vacker. Vid vestra sidan, är en bro öfver Rotne eller såsom den numera vanligtvis kallas Ronneby-ån, hvilken här nedstörtar utför klippbranterna och bildar ett praktfullt vattenfall. På södra sidan är åter en bro jemte saluhamn och lastplats för båtar och mindre fartyg, hvilka kunna gå ända upp till köpingen, då deremot en större hamn för större fartyg finnes vid åns utlopp. På motsatta stranden af ån är en smakfull parkanläggning, som bär namn af Sneckebacken, hvars löfrika kullar bereda de täckaste utsigter. Dess, nuvarande folkmängd uppgifves till omkring, 1800 personer.

Näringar äro sjöfart, handel och handtverk. Senaste kända uppgifter meddela, att i staden finnas 17 handlande och 29 handtverksmästare. Utrikes handeln på Köpenhamn och några andra danska, städer är i märkbart aftagande, men inrikes handeln fortfar att vara liflig. Den underhålles med 12 större och mindre fartyg om tillsammans 375 läster.

Bland fabriksanläggningar kunna nämnas: ett pappersbruk, en snusfabrik, läderfabriker, såpbruk, stärkelsebruk, färgerier, en i vidsträckt skala anlaggd, mekanisk fabrikation af kopparslagare-arbeten m. fl., i värde upptagna till 65,975 Riksdaler. Köpingen har ock en vaxelundervisnings-skola, underhållen af räntan å ett af Carl XIV Johan donerad kapital af 4,800 Riksdaler, sparbank, postkontor, apotek, och en tullkammare, lydande under Carlskrona.

Hamnen utanför mynningen af Ronneby-ån är skyddad af framför liggande holmar, men ehuru tillräckligt djup för större fartyg, hindrar en sandbank vid inloppet derifrån till ån fartyg, som äro mer än 6 fot djupgaende, att dit inlöpa. Midt emellan köpingen och hamnen, på västra stranden af Rottne-ån, ligger Ronneby helsobrunn, omgifven af den vackra Sneckbäcken. Denna brunn upptäcktes först i början af 18:de seklet af smeden Nils Folkesson eller såsom andra uppgifva Åkesson och undersöktes af Amiralitets Doctorn Traneus. Den utgick oförmodadt år 1726, men en ny ådra, 200 steg ifrån den gamla, upptäcktes af Apotekaren i Carlskrona, Eberhard Ferber.

Dess vatten är ibland de mest jernhaltiga och öfverträffar till och med vattnet vid Pyrmont. - Stället äger en välgörande, vid badning begagnad gyttja, hvilken äger samma beståndsdelar, som brunnsvattnet. Vackra och rymliga brunnsbyggnader, badhus och lazarett äro under de senare åren uppförda, och antalet af så väl brunns- som badgäster har betydligen tilltagit.

I nejden ligger det natursköna Djupafors, och flera fornlemningar påträffas här, såsom åtskilliga bautastenar, Haboris källare, som förmodas hafva varit ett röfvarhem, emedan der finnas lemningar efter förskansningar, m. fl."

TEATERSMEDJAN GER C.S LEWIS ODÖDLIGA KLASSIKER

NARNIA

HÄXAN OCH LEJONET

SOMMARTEATER PÅ KARLSHAMNS KASTELL 2012

PREMIÄR 30 JUNI!

ÖVRIGA FÖRESTÄLLNINGAR

2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15,
16, 17, 18, 22, 23, 24, 26*, 27*, 28* JULI

* Släpps vid efterfrågan

Båten avgår klockan 18.15 från Östra Piren vid högskolan i Karlshamn.

Köp dina biljetter på www.teatersmedjan.se,

hos Coop Forum i Karlshamn eller hos någon av Blekinges Turistbyråer.
Eventuellt överblivna biljetter säljes på kajen en timme innan föreställning

Evenemang Ronneby Teater hösten 2012

Höstens program på Teatern blir omväxlande. Musik, teater och opera! Gästspel från både Riksteatern och Folkteatern i Göteborg och Metropolitan i New York väntar. Och så avslutar vi spelåret traditionsenligt med en egenproducerad Nyårsrevy.

Opera HD-Live från Metropolitan

I samarbete med Folkets Hus föreningen planerar vi storartade operaupplevelser i vår gamla vackra jugendteater. Fyra grandiosa föreställningar av de stora mästarna med passservering och härligt gemyt. Förutom de direktsända operor som sänds via satellit från New York till Ronneby kan vi också erbjuda inspelade direktsändningar, exempelvis som alternativ till julbord eller andra evenemang, för företag och organisationer.

IMITERA! Anders Mårtensson. Riksteatern.

Fredagen 28 september

I den hyllade föreställningen IMITERA! får vi genom Anders Mårtenssons träffsäkra imitationer möta Zlatan, Kungen, Cornelis, Tommy Körberg och andra kända personer och folkkära gubbar från förr och nu. Arr: Teaterfixarna

OTELLO av Giuseppe Verdi

Lördagen 27 oktober

Verdis gigantiska mästerverk efter Shakespeares tragedi livesänds för första gången från Met. Semyon Bychkov dirigerar en strålande ensemble ledd av Johan Botha i huvudrollen som den svartsjuka moren i Venedig, mot Renée Fleming i en av hennes paradroller, som hans oskyldiga hustru Desdemona.

Timmarna med Rita av Willy Russell, Folkteatern i Göteborg
Lördag 3 november

Om Rita, som istället för att arbeta som damfrisörska vill växa, hitta sig själv, lära sig tala, lära sig tänka – lära sig kräva mera av livet. Därför anmäler hon sig till en kvällskurs i litteratur och får den något alkoholiserade universitetsläraren Frank som handledare.
Arr: Teaterfixarna

STORMEN (The Tempest) av Thomas Adès. Metropolitanpremiär.
Lördagen 10 november

Brittiske kompositören Thomas Adès Met-debuterar som dirigent för sin egen opera Stormen, som blivit hyllad som ett modernt mästerverk. – Stormen är ett extraordinärt, utsökt verk. Operan fångar magin i Shakespeares sista pjäs. Den är som en fullmatad trollerilåda, en gåva till mig och mina formgivare, säger regissören Lepage.

Miriam Aïda möter Storbandet
Lördagen 24 november

Eftermiddagskonsert kl 17.00 med Storbandet i Ronneby och Miriam Aïda som sångsolist. Arr: Storbandet i Ronneby

The Stories, Hits & Comedy Show Riksteatern

Tisdagen 27 november

En fartfylld humorshow med Stand-Up Comedy, sköna hits från 50 och 60 talet, sketcher och otroliga berättelser! Arr: Teaterfixarna

TITUS MILDHET

Lördagen 1 december

(La Clemenza di Tito) av Wolfgang Amadeus Mozart

I Mozarts sista italienska opera Titus mildhet, återfinns en karismatisk rollbesättning, dirigerad av barockspecialisten Harry Bicket, med Giuseppe Filianoti som den romerske kejsaren Titus.

Folkteaterns Nyårsrevy 2013 TREDJE GÅNGEN GILLT

Premiär Nyårsafton 20.00

Spelas även fred 4/1, 5/1, 11/1, 12/1, 18/1, 19/1, 20/1, 24/1, 25/1, 26/1, 31/1, 1/2, 2/2

Mer information om evenemang på Ronneby Teater hittar du på
www.RonnebyTeater.se

Där finns också länk till ev. biljettförsäljning på nätet.
Biljetter säljs alltid dessutom av länets turistbyråer.

QR code för smartphones - www.RonnebyTeater.se

KUNGLIG MERAFTEN

Fondue Rex och Skådespel på Bergslagskrogen

Fredagar och lördagar efter föreställningen
går vi i fackeltåg till Bergslagskrogen.

Vi samlas och välkomstskålar i Rotnebrygd.
Med på festiviteten är givetvis Kung Erik med sina frillor,
hövitsmän och lokala hedersgäster. Måltiden avnjutes blandat
med fördjupningsscener och berättelser, (kanske till och
med Kung Eriks frillor har nån pikant historia att
berätta från sängkammaren på Kalmar slott).

Bergslagskrogens exklusiva Fondue Rex

I en mustig köttfond , fräser vi oxfilé,, fläskfilé,
kycklingfilé och nyskördade rotfrukter.

Till detta fyra kungliga såser:

Bearnaisesås, Kryddsås, Vitlöksås och Chilisås,
Fonden serveras med en himmelsk potatisgratäng,
sallad, smör & bröd, vin eller öl ingår.

Pris 350:- inklusive vin/öl

Drop in - du är välkommen!

Du kan, i mån av plats, köpa biljett direkt på Bergslagskrogen.
Max. 100 gäster per kväll.

QR code för smartphones
www.RonnebyTeater.se

RONNEBY
FOLK
TEAT
ER

QR code för smartphones
www.RonnebyFolkteater.se

Pris 20:-

Ronneby Folkteater 2012